

C) Overige randvoorwaarden:

- Voldoende capaciteit om de realisatieteams te bemensen
- Voldoende gekwalificeerde en gemandateerde inbreng vanuit de business om het ontwerpen en testen van de nieuwe functionaliteit te ondersteunen [sturing/opdrachtgeverschap]
- Omdat we servicegericht gaan werken moeten de ontwerpers en bouwers voldoende kennis hebben van Service Oriented Architecture
- Voldoende prioriteit en ondersteuning van andere bedrijfsonderdelen van de Belastingdienst, zoals DCS, STS, GBS en IBS, om de diensten tijdig en met de gewenste kwaliteit te leveren;
- Een efficiënt en slagvaardig ingerichte governance
- Een afdoende en stabiel IV-aanbod met een efficiënt en slagvaardig portfolioproces.

7 Conclusies en aanbevelingen

Beoogd resultaat: eind 2025 is technische schuld – gebaseerd op berekening in Functiepunten - drastisch gereduceerd tot < 30% ten opzichte van 89% in 2018.

- Uitgangspunt is de scenario benadering met:
  - o Eerste prioriteit modernisering PGA/UZGB (Groupware), WGA/WHK (Cool:Gen) en HLP(Cool:Gen)
  - o overhevelen VOA functionaliteit naar Inning, benodigde dagen zijn meegenomen
  - o meenemen business knelpunten vast te stellen in ontwerpfasen. Dit is onderdeel van de SA HLP
  - o inrichten bestuurlijk gremium voor borging en sturing modernisering. Hiervoor is de Validatiegroep ingericht in 2020. Dit is in 2021 omgevormd naar de stuurgroep.
  - o expliciete besluiten op DG niveau over meenemen business knelpunten
  - o expliciete besluiten op nieuwe wetgevingstrajecten met impact op modernisering
- Ondersteuning meerjarig portfolioclaim keten Loonheffingen met bijbehorende financiering (jaarlijkse herijking). Hierin:
  - o meerjarige toezegging van de portfolioclaim (afgedekt middels bestedingsplan)
  - o positionering van het bestedingsplan als BD breed dossier met politieke toezegging
  - o aanbod conform bestedingsplan afspraken gedurende looptijd Ketenplan voor modernisering met risico opslag om tegenvallers op te vangen
  - o stabiel aanbod van ca. 2.000 dagen per jaar gedurende looptijd Ketenplan voor nieuwe wetgeving, afhankelijk van portfolio besluitvorming
  - o disrupties in de voortgang kunnen met extra middelen worden opgelost waardoor de doorlooptijd van het ketenplan kan worden gehandhaafd. De afweging is te maken op het moment van de disruptie
- Ondersteuning resourceopbouw (business en IV) met:
  - o aandacht voor absorptievermogen business en IV
  - o kwalitatieve opschaling
  - o werving van resources
- Ondersteuning prioritering bij de raakvlakken
- Gevraagd commitment wetgeving op beleidsniveau:
  - o stapeling van wetgeving in algemene zin moet worden voorkomen
  - o terughoudendheid ten aanzien van ingrijpende wijzigingen die de te moderniseren applicaties raken, zoals definitieve oplossing WAB en WOVON
  - o nieuwe wetgevingstrajecten die de modernisering niet raken zijn mogelijk mits passend binnen jaarlijks beschikbaar kader
  - o beperkte wijzigingen blijven mogelijk (parameterbrief, gegevensset, rubriekswijzigingen).

8 Vervolgstappen en besturing

8.1 Vervolgstappen 2021

- Afronden begroting voor 2021 en verder (net bestedingsplan afgerond)
- Opstellen ketenplan 3.0 met meerjarige onderbouwing (is dit document), behorend bij bovengenoemde begroting.
- Uitwerken capaciteitsplanning op hoofdlijnen (business en IV) met per onderdeel / project (loopt)
  - o Uitwerken tijdsplanning
  - o Uitwerken raakvlakken en prioritering daarbinnen
 Dit is uitgevoerd in kader van het bestedingsplan
- Vervolgen ontwerptraject HLP inclusief (mogelijke) POC's en nadere analyse business knelpunten is afgerond. Wel zal op sommige plaatsen nog een verdere verdieping worden gedaan in een tempo dat voorloopt op de realisatie. Deze POC's worden in 2021 afgerond.
- Inrichten besturing BD op modernisering Loonheffingen (programma en per project, inclusief besluitvorming business knelpunten) (is ingesteld)
- Inrichten besturing roadmap wetgeving (MinFin-MinSZW) (wordt ingevuld met 5DG overleg en directeurenoverleg, inrichting loopt)
- Verdere afstemming met externe stakeholders (doorlopende activiteit)
  - Samenloop roadmap BD met UWV, CBS
  - Handelingsperspectief c.q. budget voor wetgeving (SZW)
  - Nadere analyse kritische wetgeving met SZW
- Actualiseren Domeinarchitectuur ten behoeve van Architectuur Board april/mei 2021 (uitgevoerd, is opgeleverd).

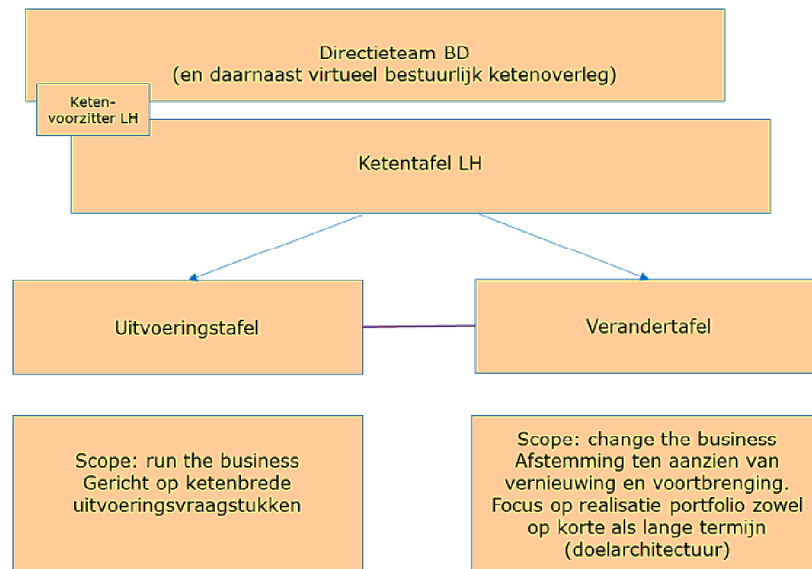
8.2 Besturing

Het ketenplan LH is een samenstel van projecten. Rapportage vindt plaats op projectniveau conform de maandelijkse rapportagelijnen binnen de BD. De verantwoordelijke directeuren rapporteren aan de DG en de (p)DG, vanuit de verantwoordelijkheidslijnen van de Topstructuur. De ketenvoorzitter heeft ruimte voor eigen bijsturing. Is deze bijsturing niet meer mogelijk, dan geeft de ketenvoorzitter in de rapportage aan welke hulpvraag aanwezig is om het project weer volgens planning te laten verlopen. De projectenrapportage BD breed wordt behandeld in het DT. Wat betreft de verdere inrichting van de governance van de uitvoering van het ketenplan LH wordt nog gesproken over een kerngroep op DT bestuurdersniveau waarin specifiek de voortgang van het ketenplan wordt besproken.

Daarnaast is er een ConcernPortfolioBoard (CPB) en PortfolioRaad (PR) ingericht die zich bezighouden rondom prioritering en besluitvorming in het portfolioproces en de inpasbaarheid van projecten daarbinnen. Ook worden eventuele changes bij het CPB ingebracht. Architectuurborging middels CAB en DAB.

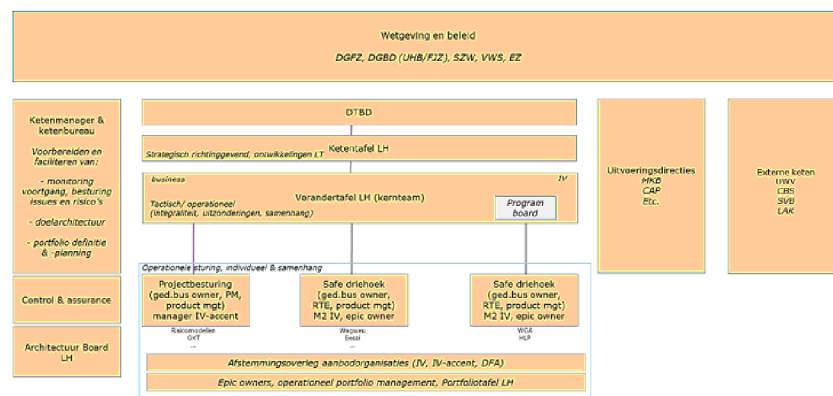
Voor de individuele projecten binnen LH wordt eigen besturing ingericht (program board) inclusief 1e lijns keten en projectcontrol. Voortgang en samenhang tussen de projecten wordt geborgd middels de binnen LH

ingerichte governance structuur met Verandertafel/Ketentafel/Ketenbestuur en Domein Architectuur Board LH. De tweede lijn control functie wordt vanuit C&F en IV&D ingevuld. Extra assurance middels (externe) lead architect, adviserend aan verandertafel/ketentafel/ketenbestuur(der) LH.

Figuur 8: Primaire indeling besturing Loonheffingen

De uiteindelijke keuzes rond bijvoorbeeld het opnemen van business knelpunten of het al dan niet meenemen van een LOA zullen via de daarvoor ingerichte structuur worden vastgesteld. Hetzelfde is van toepassing op wijzigingen die tijdens de uitvoering van het plan zullen plaatsvinden. Dit is niet anders dan de normale werkwijze binnen de Belastingdienst of de bestaande samenwerking in de keten Loonheffingen.

Figuur 9: Besturing inclusief stakeholders

Ook de afstemming met de raakvlakken / andere ketens zal plaatsvinden via de daarvoor binnen de Belastingdienst al ingerichte werkwijze en leiden tot een solide en afgestemd portfolio voor de komende jaren waarbij andere ketens weten welke werkzaamheden ze op welk moment moeten uitvoeren.

9 Bijlage criteria ketenplan

1	Opgesteld conform template,	Ja, er is gebruik gemaakt van de afgesproken template.
2	Het ketenplan geeft een integraal beeld van alle acties en effecten, inclusief financiën,	Het ketenplan geeft een volledig en integraal beeld dat past bij de huidige fase.
3	Het voor de uitvoering van het ketenplan benodigde middelen en capaciteit moet afgestemd en beschikbaar zijn,	In het ketenplan wordt dit door zowel de business als IV vanuit een vraagperspectief uitgewerkt. Met accordering van het bestedingsplan is financiering voor de komende jaren afgestemd.
4	Wanneer de benodigde afgeleide solution architecturen worden opgeleverd en vastgesteld. Deze architecturen geven richting aan de verandering, migratiestappen, mate van standaardisering en eventuele afwijkingen op de architectuurafspraken,	De benodigde solution architecturen voor de komende jaren zijn afgerond. Verdere uitwerking zal in het project plaatsvinden en waar nodig kan en zal de solution architectuur worden aangepast. Er zal in de looptijd van het bestedingsplan worden gewerkt aan de solution voor de zaken die niet in de eerste fases zijn opgenomen en die dus nog verdere uitwerking behoeven.
5	Afwijkingen volgen de daarvoor afgesproken governance,	In het ketenplan wordt gewezen op de bestaande governance. De governance structuur is opgenomen in het ketenplan ter verduidelijking. Er zijn geen specifieke of speciale zaken nodig waarbij het uitgangspunt is dat het ketenplan als een programma wordt opgepakt en uitgevoerd.
6	Welke efficiencyverbeteringen op welke termijn gerealiseerd kunnen worden en wat daarvan de impact is op de technische schuld,	Het effect op technische schuld is (tot op jaarbasis) bepaald en opgenomen en de hiervoor benodigde projecten zijn benoemd. Het terugbrengen van de Technische Schuld loopt gelijk op met de vervanging van de verschillende applicaties. PGA/UZGB in 2021/2022, WGA naar RLH in 2022/2023, HLP in 2024, VOA in 2025. De mate waarin daarmee de efficiency wordt verbeterd is mede afhankelijk van het meenemen van business knelpunten.
7	Wanneer en hoe de ICT-capaciteit maximaal kan zijn opgeschaald boven de capaciteit die nodig is voor regulier beheer en wat daarvan de impact is op de technische schuld,	De resource capaciteit is opgenomen als een aangenomen randvoorwaarde. In het bestedingsplan en in het ketenplan is de opbouw over de jaren uitgewerkt en is aangegeven dat we een team opbouwen bij PGA dat later naar HLP

		overgaat. De detailinvulling kan pas worden gegeven als we in de volgende fase zijn per project.
8	Welke mogelijkheden er zijn om de vraag te verkleinen, wanneer deze resultaat kunnen opleveren en wat de impact is op de technische schuld,	De relatie tussen de vraag (wetgeving) en het endprogramma is beschreven in de Wetgevingskalender opgenomen en kritische krājectant zijn benoemd om nog wel de Baavlaeste beslisisboom te nemen in het kegemplare . Daraneewordt het duidelijk kegij drede de mogelijkheid te verkleinen ovnde oraggeaarekle emidige situatie is het in oningsa mate hoe gelyk omste zake uit te werden geprotieerspecifice handworden dat kegelyk is welke invloed de keten daarop heeft er hte vervolgen van gevol belang dit jaerde nitat ovrike ge expedie te o raken voor de leveziginge Daarbij kan is praken en alrijd op htege bijden (zie de biogm). Er is bovendien een vastgestelde ruimte.
9	Duur en impact van de eventueel benodigde beleidsluwe periode en wat de impact is op de technische schuld,	Zie ook punt 8. De impact op de technische schuld is in dit ketenplan weergegeven.
10	Voor een beleidsluwe periode moet helder beschreven zijn welke randvoorwaarden gelden en hoe hieraan wordt voldaan. Voor de periode zelf moet vóór de start een planning op weekbasis beschikbaar zijn en dient op weekbasis te worden gerapporteerd. Aangegeven moet worden wanneer deze planning beschikbaar komt in relatie tot en afhankelijk van de eerder genoemde solution architectuur,	Zie de eerder benoemde beslisisboom uit de punten 8 en 9. Binnen de Belastingdienst wordt gewerkt met een Safe/Agile aanpak zodat er bij elke PI-event kan worden bijgestuurd in prioritering. Hiermee blijven we continu zoeken naar het optimale resultaat in de beschikbare tijd met de beschikbare middelen. Dat betekent wel dat er geen weekplanning is voor de komende 4 jaar.
11	Helder en volledig financieel beeld van de acties en effecten,	Het bestedingsplan geeft een helder en eenduidig beeld omtrent de financiën.
12	Het door de keten geadviseerde voorkeursscenario.	Het voorkeurs scenario met voorrang voor wegwerken technische schuld is gevolgd.

Ministerie van Financiën

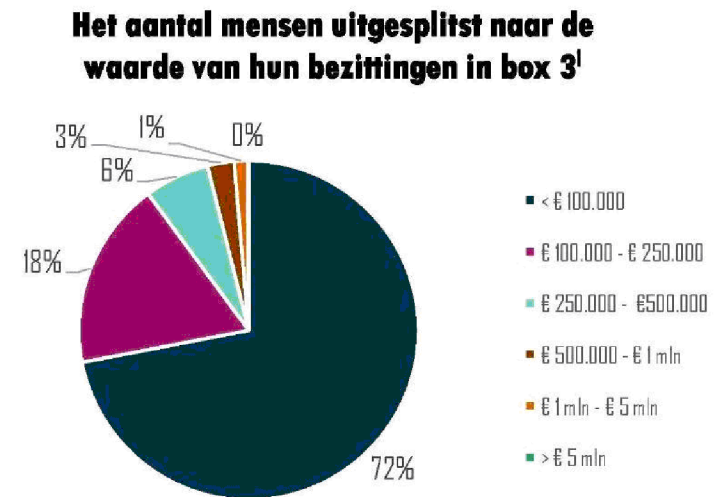
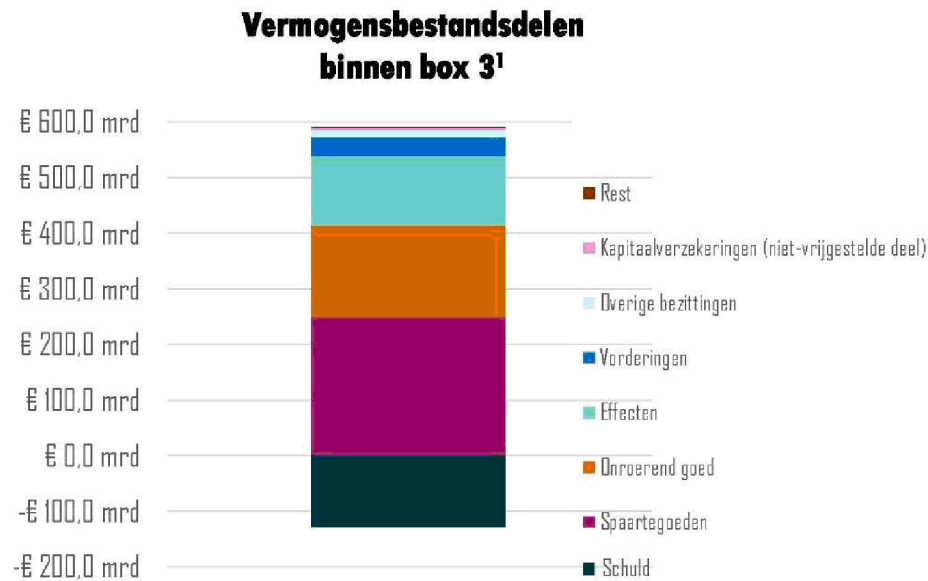
Technische briefing 20 juni 2022

**Contouren box 3-heffing op basis van
werkelijk rendement**

Een cijfermatig inzicht van de opbouw van het box 3-stelsel op basis van werkelijk rendement

¹ Cijfers van de belastingaangifte van 2019. Dit zijn cijfers van iedereen die box 3 bezittingen heeft aangegeven. Een deel van hen betaalt nu geen box 3 belasting. Bij de nieuwe vermogensaanwasbelasting gaan sommigen juist weer wel belasting betalen, terwijl spaarders met veel vermogen geen belasting meer zullen betalen. Daarom is het inzichtelijk om naar de volledige groep te kijken. De cijfers zijn hierdoor wat hoger dan aangegeven in de Contourennota, omdat daar alleen naar mensen werd gekeken die in 2019 box 3 belasting betaalden.

Er is gekozen voor een nieuw box 3-stelsel o.b.v. werkelijk rendement middels een vermogensaanwasbelasting als opvolging van het huidige forfaitaire stelsel

Wetsvoorstellen voor het nieuwe stelsel zijn op hoofdlijnen geschetst en voor een aantal kernonderdelen reeds uitgewerkt

HET NIEUWE STELSEL BOX 3

Een heffing op basis van werkelijk rendement middels een vermogensaanwasbelasting

KOSTEN

VERLIESVERREKENING

VRIJSTELLINGEN

HEFFINGVRIJ INKOMEN

TARIEF

In verdere ontwikkeling van het nieuwe stelsel zijn een aantal belangrijke aandachtspunten geïdentificeerd waarvoor verder onderzoek wordt uitgevoerd

LIQUIDITEITSPROBLEMEN

LIFE EVENTS

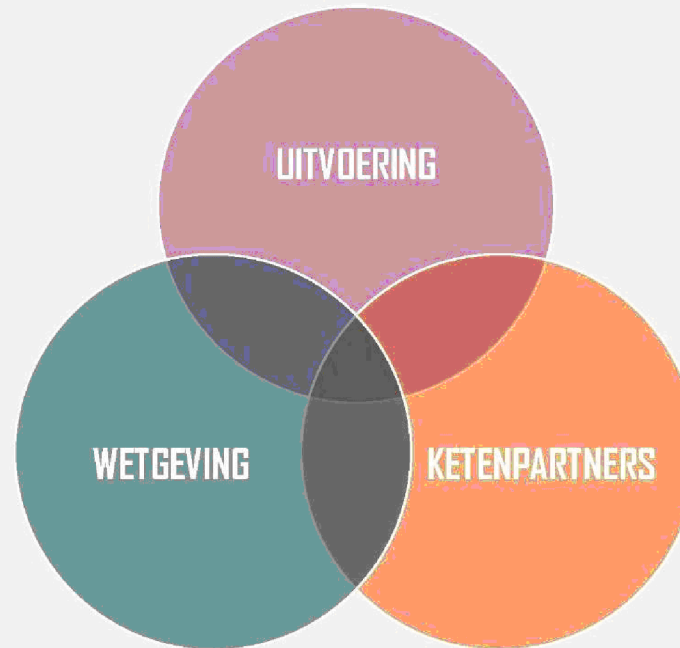

VASTGOED

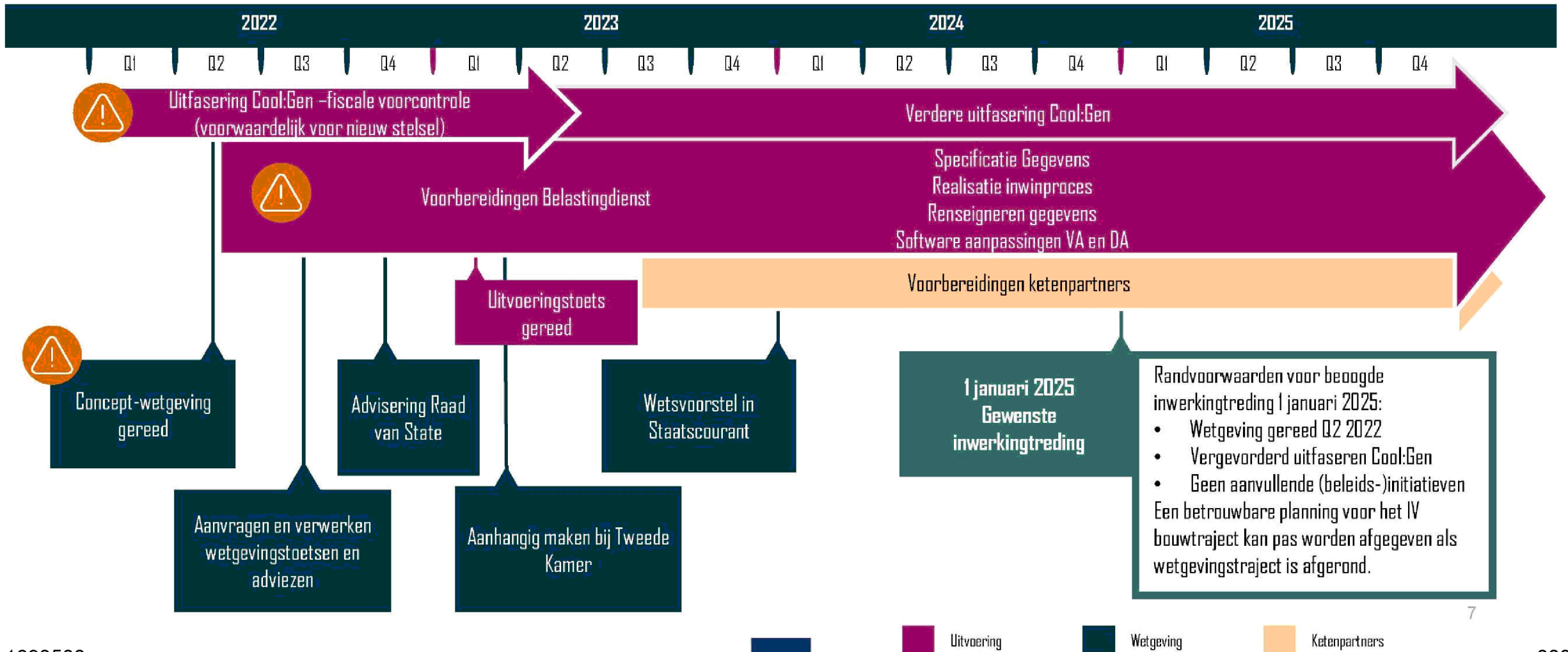
Een nauwe samenwerking is ingericht tussen uitvoering, wetgeving en ketenpartners t.b.v. een succesvolle implementatie van het stelsel

IMPLEMENTATIE

Het originele tijdpad met specifieke randvoorwaarden voor realisatie van het toekomstig stelsel, getoetst door CapGemini in november '21 voor het Kerstarrest

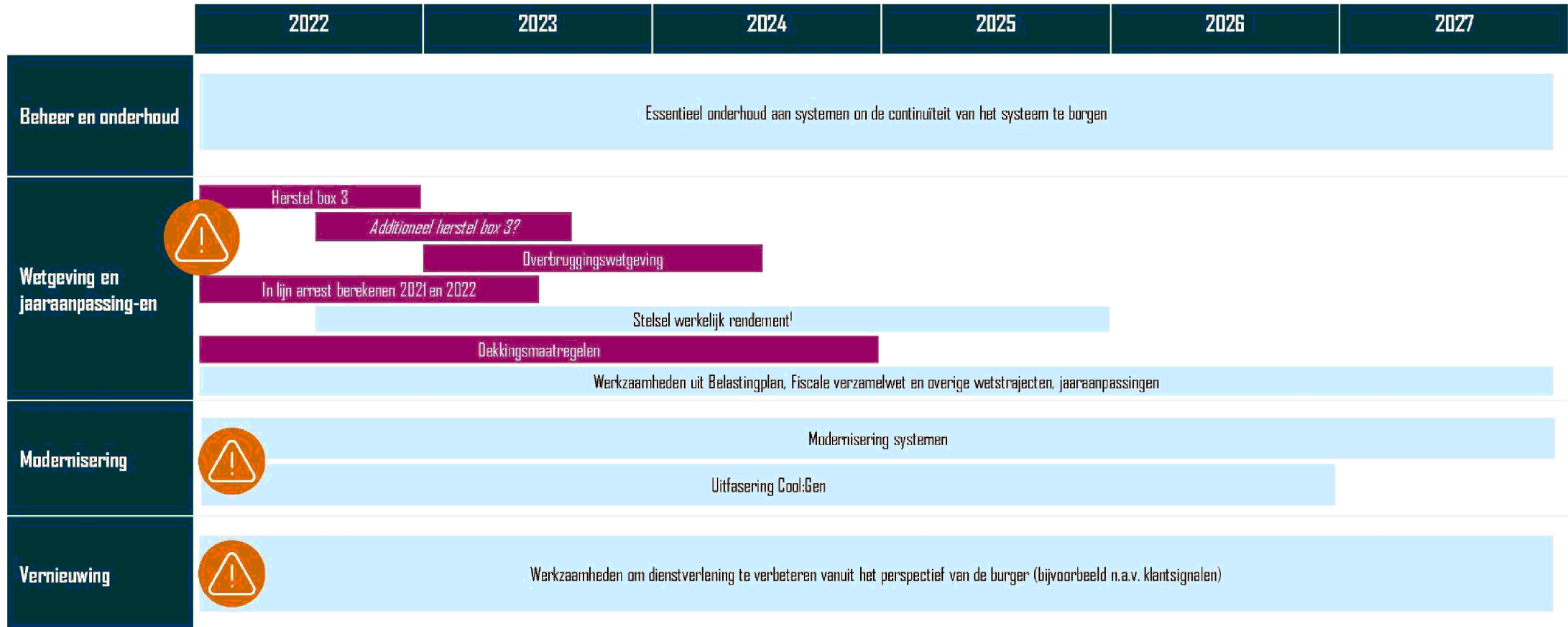

Het arrest en de ontwikkeling van het nieuwe stelsel verhogen de vraag naar IV-inzet door de aanvullende werkzaamheden; hetgeen een uitdaging voor de IV-prioritering vormt

Het Kerstarrest box 3 resulteert in additionele werkzaamheden voor de komende jaren met desbetreffende impact op het IV-portfolio

Geplande werkzaamheden
 Additionele werkzaamheden n.a.v. Kerstarrest

¹ Initieel beoogde inwerkingtreding van 1 januari 2025 was randvoorwaardelijk aan de IV-vereisten uit het Capgemini rapport uit november 2021, welke niet gerealiseerd zijn.

Het nieuwe box 3-stelsel o.b.v. werkelijk rendement is in ontwikkeling en kent, ondanks de gemaximaliseerde inzet, grote uitdagingen om tijdig een gedegen implementatie te realiseren

Maatschappelijke roep om box 3-stelsel eerlijker in te richten.

Het **Kerstarrest** van de Hoge Raad legt hier nog **extra nadruk** op.

Er komt een nieuw box 3-stelsel op basis van **werkelijk rendement**.

Er is gekozen voor de **vermogensaanwasbelasting**.

Het is een **complex systeem** wat meer zal vragen van de burger en impact heeft op ketenpartners.

Voor implementatie zal er nog **veel moeten gebeuren** bij de wetgever, belastingdienst en ketenpartners.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING EN INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Concerndirectie
Uitvoerings- en
Handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

nota

Voortgangsnota box 3

Datum
26 mei 2022

Notanummer
2022-0000154856

Bijlagen
Rekenvoorbeeld partnerverdeli

Aanleiding

In de dagstart van 10 mei jl. heeft u verzocht om tweewekelijks een bespreking over box 3 in te plannen, maar wel wekelijks een voortgangsnota te ontvangen.

Beslispunten

1. Herstel: partnerverdeling

Wij adviseren u om geen inbreuk te maken op de wettelijke regeling die geldt voor de toerekening tussen fiscale partners. Dit leidt tot een onbedoelde verruiming van de doelgroep die voor rechtsherstel in aanmerking komt en tot complexiteit voor zowel de belastingplichtige als voor de uitvoering. Hier staat tegenover dat het volgen van de wettelijke regeling door de belastingplichtige als onrechtvaardig kan worden ervaren.

Gaat u hiermee akkoord?

2. Overbruggingswetgeving: anti-arbitrageregeling

Voorgesteld wordt om voor de invulling van het begrip arbitrage uit te gaan van een periode van drie maanden, waarin een peildatum (= 1 januari) ligt en waarin vermogensbestanddelen met een hoog forfaitair rendement worden omgezet naar vermogensbestanddelen met een laag forfaitair rendement en vervolgens na afloop van de peildatum vermogensbestanddelen met een hoog forfaitair rendement weer worden aangekocht. Dit alles met het voornaamste doel om een lagere belastingheffing in box 3 te realiseren.

Gaat u ermee akkoord om een anti-arbitrageregeling voor de overbruggingswetgeving box 3 uit te werken conform het hierna toegelichte voorstel? Op basis van deze uitwerking zal nog een nadere toets op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid plaatsvinden.

Daarnaast gaat deze nota in op twee informatiepunten over een afwijking in de VA en DA, en de gevolgen van het Kerstarrest op het IV-portfolio.

Toelichting

1. Herstel: Partnerverdeling

- In het kader van rechtsherstel box 3 geldt dat de aanslagen voor bezwaarmakers die deelnemen aan de massaalbezwaarprocedure 2017-2020

RF. of. 22
→ wie vragen
mede
toelichting
nodigt,
ook
van het
betr. de bezeg.
Hulle

onherroepelijk vaststaan op het moment van de collectieve uitspraak op bezwaar (4 februari jl.).

- Fiscale partners (hierna: partners) kunnen hun verdeling, onder meer de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, **herzien tot het moment waarop de aanslagen van beide partners onherroepelijk vaststaan**. Bij de aangifte kan dan een verdelingskeuze worden gemaakt die leidt tot de meest voordelige, laagste belastingdruk voor beide partners samen. Het kan echter ook andere redenen hebben op basis waarvan de verdelingskeuze door partners wordt gemaakt.
- Volgens de huidige wet- en regelgeving staat de aanslag voor de belastingplichtigen die deelnemen aan de massaalbezwaarprocedure 2017-2020 onherroepelijk vast vanaf het moment dat de collectieve uitspraak op bezwaar is gedaan.
- Dit betekent dat de aanslagen voor deze groep belastingplichtigen vanaf 4 februari onherroepelijk vaststonden daarmee in beginsel de **verdelingskeuze niet kan worden herzien**. Dit ligt anders op het moment dat een partner van de belastingplichtige niet onder de massaalbezwaarprocedure viel en om een andere reden diens aanslag nog niet onherroepelijk vast staat.
- Het kan echter door deze groep belastingplichtigen als onrechtvaardig worden ervaren dat geen nieuwe verdeling kan worden gemaakt. De meest voordelige verdeling kan in het kader van het rechtsherstel namelijk pas worden gemaakt op het moment dat het herstel is geëffectueerd in een individuele beslissing van de inspecteur, terwijl de aanslag dan al onherroepelijk vaststaat. Dit is een effect van de massaalbezwaarprocedure.
- Er zou **eventueel goedkeurend beleid** kunnen worden gemaakt op grond waarvan een nieuwe verdelingskeuze voor deze groep mogelijk wordt gemaakt. Deze goedkeuring kan dan worden meegenomen in het beleidsbesluit rechtsherstel box 3.
  - Echter, wanneer slechts één van de partners recht heeft op rechtsherstel (bijvoorbeeld wanneer slechts één van hen bezwaar heeft gemaakt), **kunnen partners profiteren van een mogelijkheid tot herverdelen**. Het rechtsherstel zou dan onbedoeld doorwerken naar de partner die niet tot de doelgroep voor rechtsherstel behoort. Partners worden dan bevoordeeld ten opzichte van belastingplichtigen zonder partners, die niet voor rechtsherstel in aanmerking komen.
  - Indien herziening van de verdelingskeuze mogelijk wordt gemaakt kan er **een toename van verzoeken** voor ambtshalve verminderingen over die jaren plaatsvinden. Dit leidt tot uitvoeringsdruk bij de Belastingdienst.
  - De aanpassing van de online aangiftevoorziening 2021 biedt de belastingplichtigen een relatief toegankelijke manier om een nieuwe verdeling te kiezen; het is **echter niet mogelijk om de online aangiftevoorziening aan te passen voor de jaren 2017-2020**. Het opnieuw berekenen van een optimale verdeling en het doorgeven daarvan **vraagt daardoor veel van het doenvermogen** van de belastingplichtige. Dit kan bovendien tot onbegrip en een toename van vragen aan de Belastingdienst leiden. Anderzijds worden er ook burgerreacties verwacht als geen nieuwe verdelingskeuze mogelijk wordt gemaakt.
  - Als besloten zou worden om ook niet-bezwaarmakers tegemoet te komen, ligt het voor de hand om ook voor die groep een wijziging van de

- Nou had ik wel
- om hoeveel gevallen gaaf het bij benadering?
- In een eerdere

Moet ik zijn de aantallen gedeeld
voor wat betreft de wijziging met aange-
voerde getallen 2017-2020

verdeling toe te staan. Dit zal leiden tot een hogere uitvoeringsdruk bij de Belastingdienst.

- o Een andere verdelingskeuze kan in een beperkt aantal gevallen **gevolgen hebben voor de doorwerking naar inkomensafhankelijke regelingen**. Dit effect zal niet in alle gevallen door de belastingplichtige worden onderkend.
- Aan de groep belastingplichtigen van wie de aanslag op 24 december 2021 nog niet onherroepelijk vaststond, hebben we de oproep gedaan om niets te doen. Hun aanslagen worden door de inspecteur uit eigen beweging ambtshalve verminderd. Binnen deze groep waarbij (i) de belastingplichtige een partner heeft en (ii) de belastingplichtige een herstelbetaling ontvangt gaat het om circa 100.000 gevallen die ermee geconfronteerd worden dat het gevolg geven aan de oproep om niets doen betekent dat zij niet opnieuw kunnen verdelen. Deze groep heeft naar verwachting een beperkt voordeel van het opnieuw verdelen. Desalniettemin kunnen zij in ieder geval een – op grond van het vertrouwensbeginsel succesvol – verzoek indienen op basis waarvan zij een nieuwe verdeling kiezen. Ook voor deze groep geldt dat dit veel van het doenvermogen vraagt.
- Het vraagstuk over de vraag of een herverdeling van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen moet worden toegestaan speelt alleen in situaties waarin er een aanslag is opgelegd en de belastingplichtige en/of zijn partner voor rechtsherstel in aanmerking komt. Voor het belastingjaar 2021 kunnen partners nog voor een andere toerekening kiezen, tot het moment dat de nog op te leggen aanslagen van beide partners onherroepelijk vaststaan.
- Als het rechtsherstel tot een lagere drempel in het kader van de specifieke zorgkosten en giften leidt en daardoor het aftrekbare bedrag aan specifieke zorgkosten en/of giften wordt verhoogd, kunnen partners het verschil tussen de oorspronkelijke aftrek en de (nieuwe) hogere aftrek wel vrij verdelen.
- Partners die voor de toepassing van het rechtsherstel niet boven de drempel in het kader van de specifieke zorgkosten en giften uit kwamen, maar vervolgens door de verlaging van het drempelinkomen als gevolg van het rechtsherstel box 3 wel boven de drempel uit komen, kunnen het volledige aftrekbare bedrag aan specifieke zorgkosten en/of giften vrij verdelen.

Toerekening

Juridische mogelijkheid tot herzien verdeling

- Partners kunnen de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen - net zoals de gemeenschappelijke inkomensbestanddelen – onderling verdelen, mits in totaal 100% van die grondslag wordt aangegeven. Partners kunnen hierdoor de voor hen meest optimale verdeling kiezen.
- Op grond van de bestaande wet- en regelgeving¹ kunnen partners hun tot stand gekomen verdelingskeuze herzien **tot het moment waarop de aanslagen van beide partners onherroepelijk vaststaan**.
- De reden hiervoor is dat met deze bepaling wordt voorkomen dat onherroepelijk vaststaande aanslagen **moeten worden opgebroken als partners hun toerekening willen herzien**. Dit zou kunnen leiden tot een ambtshalve vermindering van de ene partner en een navordering bij de andere partner. De wetgever heeft dit vanuit uitvoeringsoptiek onwenselijk geacht.

¹ Artikel 2.17, vierde lid, Wet IB 2001.

→ 100.000
gevallen
van
de jaar 2017 -
2020, tel
met name
Krijg 2020

enige visbaarheid
vrijge?

- De **collectieve uitspraak op bezwaar is niet voor beroep vatbaar**.² Dit wordt voor de inkomstenbelasting door de HR bevestigd in de uitspraak van 20 mei jl.³ In deze lopende box 3-procedure, waarin de vraag of de box 3-heffing voor belanghebbende een individuele buitensporige last vormt in geschil was, overweegt de HR in lijn met de wettelijke bepaling⁴ dat de vermindering niet geschiedt bij een voor bezwaar vatbare beschikking, zodat tegen die vermindering geen beroep bij de belastingrechter openstaat.
- Partners, waarvan de aanslagen reeds onherroepelijk vaststaan, hebben bijgevolg geen mogelijkheid meer om hun keuze te herzien.
- Het kan echter door de belastingplichtige als **onrechtvaardig worden ervaren** dat geen nieuwe verdeling kan worden gekozen. De meest voordelige verdeling kan in het kader van het rechtsherstel namelijk pas worden gemaakt op het moment dat het herstel is geëffectueerd in een individuele beslissing van de inspecteur. Dit wordt met ingang van 1 juli aanstaande in gang gezet. Hiertoe zou **eventueel goedkeurend beleid** kunnen worden gemaakt op grond waarvan een nieuwe verdelingskeuze voor deze groep mogelijk wordt gemaakt. Dit zou dan in het beleidsbesluit rechtsherstel box 3 kunnen worden opgenomen.
- Een andere verdelingskeuze kan in een beperkt aantal gevallen gevolgen hebben voor inkomensafhankelijke regelingen. Een voor de belastingheffing optimale verdeling hoeft voor de inkomensafhankelijke regelingen niet positief uit te pakken. Naast de complexe berekening die de belastingplichtige zelf dient te maken, zal dit naar verwachting niet worden onderkend.

Rechtsherstel op individueel niveau

- Partners kunnen – zolang de aanslagen van beide partners niet onherroepelijk vaststaan – na toepassing van het rechtsherstel door de belastingdienst een andere verdeling kiezen, die een extra teruggave oplevert.
- Als slechts één van beide partners recht heeft op rechtsherstel kan een nieuwe verdelingskeuze er toe leiden dat beide partners de facto rechtsherstel krijgen. Het individuele rechtsherstel werkt dan onbedoeld ook door naar de andere partner en kan worden gerealiseerd door de gehele grondslag sparen en beleggen toe te rekenen aan de partner die recht heeft op rechtsherstel. Het is hierbij echter afhankelijk van de vermogensmix in hoeverre daadwerkelijk een voordeel kan worden behaald.
  - Partners kunnen al het vermogen toerekenen aan de partner die wel rechtsherstel krijgt. Het gaat om ca. 70.000 aanslagen met een gemiddeld belang van € 200 (budgettaire kosten bedragen circa 14 miljoen euro). In individuele gevallen kan het hier wel om veel geld gaan: er zijn zo'n 3.000 gevallen met een belang van € 1.000 of meer, tot een maximum van ca. € 500.000 voor één paar.
- Daarnaast zijn er enkele gevallen waarbij beide partners onderdeel zijn van de doelgroep voor rechtsherstel en opnieuw verdelen ook voordelig kan zijn, bijvoorbeeld vanwege verzilveringsproblemen van heffingskortingen.
- **In de bijlage** treft u een voorbeeldberekening van het individuele rechtsherstel ingeval van partnerschap.

Uitvoering en burgerperspectief

² Artikel 25e, derde lid, Algemene Wet inzake Rijksbelastingen.

³ HR 20 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:718.

⁴ Artikel 26, eerste lid, Algemene Wet inzake Rijksbelastingen.

- Voor belastingjaar 2021 wordt de online aangiftevoorziening aangepast, zodat de effecten van herstel hierin zijn meegenomen. Dit biedt belastingplichtigen een relatief toegankelijke manier om een nieuwe verdeling te kiezen aangezien het aangifteprogramma hierbij ondersteuning biedt. Hiervoor zal de belastingplichtige opnieuw aangifte moeten doen. Hierop zal de belastingplichtige actief worden gewezen.
- De oplossing in de aangifteprogrammatuur 2021 kan leiden tot gewijzigde aangiften 2021. Deze kunnen geautomatiseerd en gedeformaliseerd worden verwerkt.
- Dit ligt anders voor de jaren 2017-2020. Belastingplichtigen kunnen niet worden ondersteund bij het maken van een optimale verdeling na herstel. Deze ondersteuning wordt in het online aangifteprogramma geboden, echter er kan **geen nieuw online aangifteprogramma aangeboden worden over de jaren 2017 tot en met 2020** waarin de effecten van het herstel in de berekening zijn verwerkt. De optimale verdeling kan evenmin ambtshalve worden toegepast. Dit leidt tot **uitvoeringsdruk bij de Belastingdienst**.
- Het opnieuw berekenen van een optimale verdeling en het doorgeven daarvan **vraagt eveneens veel van belastingplichtigen**. Dit blijkt ook uit de berekening die in het voorbeeld is uitgewerkt. Naar verwachting zullen zij hiervoor hulp moeten inschakelen van de Belastingdienst of een commerciële partij. Ook zullen zal niet iedere belastingplichtige de doorwerking naar inkomensafhankelijke regelingen onderkennen.

2. Overbruggingswetgeving: anti-arbitrageregeling

- De bestaande instrumenten in de fiscaliteit om arbitrage tegen te gaan, te weten het fraus-legisleerstuk, de zelfstandige fiscale kwalificatie en de schijnhandeling, worden onvoldoende geacht voor de bestrijding van arbitrage in box 3. Dit pleit voor het opnemen van een anti-arbitragebepaling in de overbruggingswetgeving.
- Een anti-arbitrageregeling kent echter wel de nodige haken en ogen, zoals een mogelijk beperkte uitvoerbaarheid door de Belastingdienst en een mogelijke inbreuk op het eigendomsrecht van de belastingplichtige. Om die reden wordt het volgende voorgesteld:
  - Om de mogelijke inbreuk op het eigendomsrecht van belastingplichtigen binnen de perken van de proportionaliteit te houden zullen alleen vermogensverschuivingen binnen een periode van drie maanden rond de peildatum (1 januari) voor arbitrage in aanmerking worden genomen en alleen wanneer dergelijke verschuivingen plaatsvinden met als voornaamste doel om een minimale belastingheffing in box 3 te realiseren. Indien echter de belastingplichtige aannemelijk maakt dat sprake is van niet-fiscale overwegingen die van doorslaggevende betekenis zijn geweest is geen sprake van arbitrage. De keuze voor een drie-maanden-termijn lichten we hierna toe.
  - Om de anti-arbitrageregeling uitvoerbaar voor de Belastingdienst te houden, is het voorstel om in het aangifteprogramma drie vragen aan de belastingplichtige op te nemen op basis waarvan de inspecteur een inschatting kan maken of sprake is van arbitrage. Indien sprake is van arbitrage, kan de inspecteur voor het bedrag waarmee is gearbitreerd en dat wordt opgegeven door de belastingplichtige automatisch een

2021 P

leens

begrijp ik
 waarom is
 de nadere
 inschatting
 belangrijk.

correctie aanbrenge**n** bij het opleggen van de aanslag. Dit voorstel lichten we hierna verder toe.

Drie-maanden-termijn

- Het hanteren van een kortere termijn dan drie maanden, bijvoorbeeld één maand, zou belastingplichtigen juist kunnen aanmoedigen om precies buiten deze termijn te arbitrer**e**n, door effecten op 30 november om te zetten in spaargeld en op 1 januari effecten terug te kopen.
- Gemiddeld genomen is arbitrage lonend wanneer het gebeurt binnen een periode van drie tot vier maanden. Bij arbitrage over een langere periode is de gemiste koerswinst gemiddeld groter dan de ontweken belasting. Daarom achten wij drie maanden voldoende.
- Een belastingplichtige weet – voorafgaand aan het belastingjaar – het forfaitaire rendementspercentage op beleggingen en kan het percentage voor spaargeld goed inschatten. Voor 2023 betekent dit dat reeds bekend is dat het tijdelijk omzetten van "overige bezittingen", zoals aandelen, in spaargeld een voordeel van 1,5 à 2% van de waarde van het vermogen oplevert.⁵
- Een belastingplichtige weet uiteraard niet van tevoren wat deze aandelen aan koerswinst zouden opleveren wanneer ze niet waren omgezet in spaargeld.
- Per jaar kan een gemiddelde belegger een winst van zo'n 6% op effecten verwachten⁶, grofweg 0,5% per maand. Dat betekent dat arbitrage in een periode van ongeveer drie tot vier maanden loont.
- Afhankelijk van het soort belegger en de marktomstandigheden kan het wel voorkomen dat arbitrage ook over een langere periode loont, bijvoorbeeld met obligaties. Dit laatste is nooit geheel te ondervangen, omdat binnen de vermogenscategorie "effecten" obligaties niet van aandelen kunnen worden gescheiden in de aangifte.
- Bij een wijziging van de fiscale wetgeving is het logisch dat sommige beleggers hun gedrag zullen wijzigen. Het is echter niet doenlijk om elke gedragsverandering te bestempelen als arbitrage.

Waarom
niet 4,9
of 6?

Aanvullende vragen in aangifte IB

- Om te kunnen toetsen of sprake is van arbitrage zal de belastingplichtige informatie moeten verstrekken over het verloop van de vermogensbestanddelen aangezien contra-informatie ontbreekt. Deze (onvolmaakte) basis voor toezicht is een risico voor de effectiviteit van de arbitragebepaling. Naleving is immers lastig te controleren en zal afhangen van de mate waarin de bepaling een ontmoedigend effect blijkt te hebben.
- Voorgesteld wordt om aan een belastingplichtige met box 3-vermogen bij het invullen van zijn aangifte inkomstenbelasting drie aanvullende vragen te stellen:
  - 1) Heeft u in een periode van drie maanden (waarin een peildatum is gelegen) box 3-vermogensbestanddelen met een hoog forfaitair rendement verkocht en vervolgens na afloop van de peildatum vermogensbestanddelen met een hoog forfaitair rendement weer aangekocht?
  - 2) Zo ja, is dit gedaan om hoofdzakelijk fiscale redenen (arbitrage)?
  - 3) Zo ja, voor welk bedrag?

⁵ Het voordeel is Tarief x (forfait beleggingen -/- forfait spaargeld). Dit ligt straks tussen de 1,5 en 2%.

⁶ Dit is het huidige beleggingsforfait in box 3 per 2023 en komt redelijk overeen met de inschatting van de Commissie Parameters.

- De positieve beantwoording van de eerste vraag zou een reden kunnen zijn voor de Belastingdienst om toezicht te starten en te onderzoeken of sprake is van arbitrage. Bij positieve beantwoording van de eerste twee vragen wordt de omzetting automatisch genegeerd met behulp van het bedrag ingevuld bij de derde vraag.
- De eerste indruk vanuit de Belastingdienst is dat een dergelijke uitvraag nog verwerkt kan worden in het aangifteprogramma 2023 (voor de definitieve aanslag) en latere jaren. Een formele Uitvoeringstoets moet hierover nog worden gedaan. Bij eerdere uitvoeringsvraagstukken met betrekking tot box 3 is vanuit de Belastingdienst al aangegeven dat weinig tot geen vrije ruimte is voor toezicht.

Onderzochte maar verworpen opties:

- Opnemen van een drempel

Binnen de werkgroep is besproken of het wenselijk zou zijn om in de anti-arbitrageregeling een drempel op te nemen. Dit zou betekenen dat de anti-arbitrageregeling pas van toepassing is indien sprake is van een bepaalde omvang van het box 3-vermogen, bijv. vanaf € 1 miljoen. Hiermee zou de groep belastingplichtigen die in aanraking komt met de anti-arbitrageregeling en daarmee het beslag op de handhaving door de Belastingdienst worden beperkt. De werkgroep adviseert echter om geen drempel op te nemen. Immers, een belastingplichtige mag überhaupt niet arbitrerend onafhankelijk van de hoogte van zijn vermogen. Het opnemen van een drempelbedrag zou een onjuist signaal kunnen afgeven dat slechts sprake zou zijn van arbitrage bij een minimum vermogensgrootte.

Opnemen van een separate boetebepaling

- Onderzocht is de wenselijkheid van het opnemen van een aparte boetebepaling wanneer arbitrage zich voordoet. De werkgroep adviseert om geen separate boetebepaling op te nemen, maar aan te sluiten bij het bestaande boetesysteem. Dit wordt hierna toegelicht. In beginsel kan bij arbitrage worden teruggevallen op de bestaande boetebepalingen van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.⁷ Voor het opleggen van de zwaarste boete, de vergrijpboete, is kort samengevat vereist dat de inspecteur kan bewijzen dat er sprake is van opzet of grove schuld aan de kant van de belastingplichtige. Deze bewijslast ligt bij de inspecteur. Dat volgt niet alleen uit de wet, maar ook uit artikel 6 EVRM.
- In bepaalde situaties kan een minder zware verzuimboete worden opgelegd. Bij verzuimboetes geldt niet de voorwaarde dat sprake moet zijn van opzet of grove schuld. Indien in de aangifte inkomstenbelasting uitvraag wordt gedaan naar arbitrage en de belastingplichtige de vragen daarover niet beantwoordt, is formeel gezien sprake van een verzuim. Echter, het opnemen van een afzonderlijke boetebepaling voor dit verzuim acht de werkgroep niet wenselijk. Dit roept (te) veel vragen op over het niet doen van een juiste aangifte en de gevolgen die daaraan verbonden kunnen worden. Binnen ons huidige fiscale systeem kan geen fiscale boete worden opgelegd voor slechts het niet-correct beantwoorden van een vraag uit de aangifte. Er zijn reeds

⁷ Artikel 67d, vijfde lid, en artikel 67e, zesde lid, AWR.

vergelijkbare vragen in de aangifte inkomstenbelasting opgenomen⁸ en bij het niet beantwoorden daarvan kan geen verzuimboete worden opgelegd. Voor fiscale beboeting bij een onjuiste aangifte is dus meer nodig, waaronder bewijs van opzet of grove schuld aan de kant van de belastingplichtige (vergrijpboete). Het is ook voor arbitrage passend om aan te sluiten bij het bestaande boetesysteem en geen separate boetebepaling op te nemen.

Informatiepunt afwijking VA en DA

In de belastingjaren waarop de overbruggingswet box 3 van toepassing is, zullen de rendementsforfaits voor bank- en spaartegoeden en voor schulden bij het opleggen van de voorlopige aanslagen (VA) over het belastingjaar nog niet bekend zijn. De hoogte van deze forfaits kan pas na afloop van een belastingjaar definitief worden bepaald. In de definitieve aanslagen (DA) over het belastingjaar zullen de forfaits worden toegepast zoals die na afloop van dat jaar bepaald kunnen worden. Het gevolg is dat de VA en de DA wat betreft de box 3-heffing niet overeen zullen stemmen. Daarbij horen enkele aandachtspunten waarop wij u hierna willen attenderen (zie de in vet gezette trefwoorden).

- Om het werkelijke rendement zo nauwkeurig mogelijk te benaderen is voor de hersteloperatie gekozen om voor de berekening van het forfaitaire rendement op bank- en spaartegoeden aan te sluiten bij het (gemiddelde) rentepercentage voor spaartegoeden en voor de berekening van het forfaitaire rendement op schulden bij de rente op hypotheekschulden in het betreffende jaar. Dit is ook het uitgangspunt voor de overbruggingswetgeving.⁹
- De betreffende rentepercentages zijn echter pas na afloop van een belastingjaar, meestal in februari van het daarop volgende jaar, definitief bekend.
- De werkgroep stelt voor om voor de jaren waarvoor de overbruggingswet box 3 van toepassing zal zijn (2023 en 2024) voor de VA uit te gaan van de rentepercentages van bijv. september of oktober van het daaraan voorafgaande jaar (voor bijvoorbeeld 2023 dus september/oktober 2022. De reden hiervoor is dat in november 2022 de parameters voor de VA 2023 in de systemen van de Belastingdienst dienen te worden opgenomen).
- De definitief bekende forfaits worden in de DA over dat jaar toegepast.
- Voor belastingplichtigen betekent dit dat de box 3-grondslag voor de VA daarmee altijd een (zo goed mogelijke) inschatting is, maar niet meer van tevoren vaststaat, zoals in het huidige stelsel. Het rendementsforfait dient daardoor steeds meer als inkomensgegeven beschouwd te worden. Dit inkomen kan in de loop van een jaar wijzigen (vergelijkbaar met de winst uit onderneming van een IB-ondernemer, het jaarsalaris van werknemers en het resultaat uit overige werkzaamheden van resultaatgenieters).
- Kanttekening hierbij is dat de **inschatting van het box 3 inkomen in de VA op basis van parameters gebeurt waarvoor de Belastingdienst verantwoordelijk is** en niet de belastingplichtige zelf, zoals bij de inschatting van de verwachte winst of het verwachte resultaat uit overige werkzaamheden.

⁸ Denk aan de vraag of sprake is van betrokkenheid bij een afgezonderd particulier vermogen.

⁹ Het forfaitaire rendementspercentage voor de overige beleggingen wordt conform het huidige stelsel berekend (rendementsklasse II) en is al voorafgaand aan het belastingjaar bekend.

- Echter, door de wens een reëel behaald rendement beter te benaderen, ligt het op zich ook meer voor de hand om de daadwerkelijk toe te passen percentages pas na afloop van het belastingjaar vast te stellen.
- Door het hanteren van tijdelijke percentages (die afwijken van de definitieve forfaits) is te verwachten dat er (geringe) afwijkingen tussen de VA en de DA over eenzelfde belastingjaar zullen bestaan. Met het oog op de **teruggaafgrens** kan dit in sommige gevallen tot benadeling van **belastingplichtigen** leiden.
- Verder kan dit ertoe leiden dat een belastingplichtige mogelijk **belastingrente** verschuldigd is. Dit zou zich voor kunnen doen indien een belastingplichtige na 1 mei van het op het belastingjaar volgende jaar aangifte doet. Hierover loopt op dit moment nog nader onderzoek. U wordt zo spoedig mogelijk in een van de volgende nota's nader geïnformeerd.
- Daarnaast wordt nog uitgezocht of er voldoende tijd zit tussen het moment dat de rendementspercentages bekend zijn en het aangiftesysteem online gaat.

|| → wanneer?

|| - idem

Informatiepunt IV-portfolio

- De planning om het werkelijk rendement in werking te laten treden per 1-1-2025 is gevalideerd met een rapport van CapGemini in november 2021 (vóór het arrest van de Hoge Raad). Het rapport stelt dat de invoering van het stelsel werkelijk rendement haalbaar is, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan en risico's gemitigeerd kunnen worden.
- Door het arrest van de Hoge Raad kan nu aan een aantal randvoorwaarden niet worden voldaan:
  - Tijdens deze kabinetsperiode konden geen andere grote(re) beleidsinitiatieven in de keten inkomensheffing (IH) opkomen. Het Kerstarrest leidt juist tot een grote aanpassing in de keten IH.
  - De wetgeving is niet gereed voor de kritieke deadline van mei 2022. Hiermee loopt het geplande tijdpad vertraging op.
  - IV medewerkers zijn ingezet op de hersteloperatie, en kunnen daarmee niet bijdragen aan de uitfasering van Cool:Gen (het systeem waarmee de grootste belastingsoorten worden geïnd, die draait op oude technologie), hetgeen noodzakelijk is voor de implementatie van het nieuwe Box 3 stelsel.
- De hersteloperatie box 3 legt een aanzienlijk aanvullend beslag op het IV-portfolio, en doorkruist daarmee de planning voor de implementatie van het stelsel werkelijk rendement.
- Er wordt in kaart gebracht welke maatregelen getroffen kunnen worden in de vraag naar en het aanbod in IV-capaciteit om dit te mitigeren.
- Wel is duidelijk dat het arrest van de Hoge Raad en daaruit volgende hersteloperatie en overbruggingswetgeving een zware impact heeft op het al overvolle IV-portfolio in de keten inkomensheffing. Daarnaast bestaat het risico op aanvullende herstelwerkzaamheden naar aanleiding van reacties van burgers op het geboden herstel.
- Er zal geprioriteerd moeten worden in het portfolio, waarbij mogelijk ook nog een politieke afweging gemaakt moet worden welke wetgeving en werkzaamheden, naast de hersteloperatie box 3, prioriteit krijgen.
- Dit kan ook van belang zijn voor de opkomende behandeling van het wetsvoorstel excessief lenen (wat ook ingepast is in het IV-portfolio) en de technische briefing over het stelsel werkelijk rendement box 3. →

- U wordt volgende week nader geïnformeerd over de gevolgen van de hersteloperatie box 3 op het IV-portfolio, en de mogelijke handelingsperspectieven.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

*denk,
nie dat
met grote
belangstelling
tegenwoordig*

1616 15.00-16.30

TER INFORMATIE

Aan
staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen en Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Vervolg impact arrest box 3 op IV-portfolio

Datum

2 juni 2022

Notanummer

2022-0000162239

Bijlagen

1. Onderwerpen "Vernieuwingsprocessen"
2. Oorspronkelijk tijdpad toekomstig stelsel

Aanleiding

Op 24 december 2021 heeft de Hoge Raad arrest gewezen in een box-3 procedure, waarbij er direct rechtsherstel werd geboden. Het arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021 en de hieruit voortkomende hersteloperatie en overbruggingswetgeving legt een groot aanvullend beslag op de beschikbare IV-capaciteit in de keten inkomensheffing (IH).

Naast de impact van Box 3 op het IV-portfolio vindt naar verwachting voor het reces (in de termijnagenda is de week van 20 juni gepland) de behandeling van het wetsvoorstel excessief lenen bij eigen vennootschap plaats. De inpassing van dit wetsvoorstel heeft ook impact op het IV-portfolio. Met de wetenschap dat Box 3 en het wetsvoorstel excessief lenen ingepast moeten worden in het IV-portfolio, zal hier verdringing plaatsvinden. U wordt hierover nader geïnformeerd (ruim) voorafgaand aan het plenaire debat over excessief lenen. In die nota zullen wij u de te maken keuzes, dilemma's en vervolgstappen voorleggen.

08.06.22

Duh

Kern

- Er zijn uitdagingen in het IV-portfolio op het terrein van de IH.
- Het inpassen van het wetsvoorstel excessief lenen en de aanvullende werkzaamheden voortkomend uit het Box 3 arrest zet aanvullende druk op het overvolle IV-portfolio.
- Over eventuele gevolgen, keuzemogelijkheden voor de haalbaarheid van tijdpaden van wetsvoorstellen wordt u in de hierboven toegezegde nota geïnformeerd, inclusief mogelijke oplossingsrichtingen. Een definitieve planning voor de realisatie van de box 3-trajecten kan echter pas worden afgegeven als de wetteksten zijn uitgewerkt.
- U wordt (ruim) voorafgaand aan de plenaire behandeling van het wetsvoorstel over excessief lenen en de technische briefing box 3 op 21 juni geïnformeerd over de impact van de stapeling in het IV-portfolio voor de keten IH en de te maken keuzes en dilemma's. Daarnaast heeft u ook gevraagd om een actueel inzicht in het totale IV-portfolio. Dit ontvangt u eind juni.

Mul

→ graag in plenaire

Mul

Toelichting

IV-portfolio

Het IV-portfolio is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Beheer en onderhoud, essentieel onderhoud aan de systemen om de continuïteit van het systeem te borgen;
2. Jaaraanpassingen, zoals aanpassing van tarieven, heffingskortingen e.d. die bijv. nodig zijn voor het voorbereiden van de aangiftecampagne;
3. Wetgeving, zoals het Belastingplan en aanhangige maatregelen;
4. Modernisering IV, zoals het noodzakelijke uitfaseren van Cool:Gen (zie toelichting hieronder);
5. Vernieuwing processen, met name maatregelen om de dienstverlening te verbeteren (zie bijlage 1).

In onderdeel 3. "Wetgeving" komt door het arrest van de Hoge Raad een aanvullende vraag op voor de volgende, nog niet eerder ingeplande werkzaamheden:

- Herstelmaatregelen arrest box 3;
- Overbruggingswetgeving box 3;
- Dekkingsmaatregelen box 3 twee structuurwijzigingen: tweeschijvenstelsel box 2, box 2 en 3 afbouw AHK met verzamelinkomen (uit voorjaarsnota).

Daarnaast is nu ook het wetsvoorstel excessief lenen actueel. We weten inmiddels dat het wetsvoorstel op onderdelen nader zal worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Daaraan is een additionele IV-impact op de reeds aangegeven impact in de uitvoeringstoets verbonden.

Bovengenoemde aanvullende wetsvoorstellen zijn nog niet door het parlement en om die reden nog niet definitief ingepland in het portfolio.

Wat betreft Onderdeel 4 "Modernisering IV" is uitfasering van het systeem waarmee de aanslagen inkomstenbelasting worden verwerkt en opgelegd van belang. Dit systeem is gebouwd in de programmeertaal Cool:gen. Dit is een verouderde ontwikkeltaal en dient gerationaliseerd/vervangen te worden. Uitstel van deze rationalisatie zou betekenen dat wijzigingen in twee systemen moeten worden ingebouwd (voor de onderdelen die niet uitgefaseerd zijn). CapGemini geeft in haar onderzoek aan het sterk aan te bevelen is te wachten met de implementatie van de box 3-wetgeving tot na de modernisatie van het IV-landschap. Daarnaast vervalt de licentie, en daarmee de externe ondersteuning van de leverancier, vanaf 2026, en is er het probleem dat steeds minder Belastingdienstmedewerkers kunnen programmeren in Cool:gen, vanwege de voorziene uitstroom van ervaren medewerkers.

Een uitloop na 2026 levert daardoor grote risico's in de continuïteit van het middel inkomstenbelasting en de bijbehorende aangiftecampagne op. Potentieel is er ook een uitstraling naar andere belastingmiddelen, omdat ook andere inningssystemen draaien op Cool:gen.

Randvoorwaarden tijdpad 2025 nieuwe stelsel Box 3 werkelijk rendement
Voorafgaand aan het arrest is in de door CapGemini gevalideerde planning aangegeven dat het voorstel Box 3 werkelijk rendement inpasbaar is en

uitvoerbaar per 1-1-2025 (zie bijlage 2), mits er aan de volgende randvoorwaarden wordt voldaan:

1. Rationalisatie Cool:Gen is in een vergevorderd stadium, specifiek de fiscale voorcontrole is gereed voor maart 2023;
2. Concept-wetteksten zijn volgens planning (Q2 2022) gereed;
3. Geen aanvullende (beleids)initiatieven in deze kabinetsperiode.

→ graag
belichten !!

Inbreuk arrest Hoge Raad

De stand is als volgt:

- Medewerkers worden ingezet op het herstel van box 3, waardoor de uitfasering van Cool:Gen vertraging heeft opgelopen en nog oploopt;
- De concept-wetteksten zijn nog niet gereed;
- Het arrest van de Hoge Raad en de daaruit volgende werkzaamheden (hersteloperatie, overbruggingswetgeving, en dekkingsmaatregelen) hebben een grote aanvullende impact op het IV-portfolio.
  - (Mogelijke vervolg herstelwerkzaamheden indien geboden herstel niet houdbaar blijkt).

→ graag
beluist

Zodoende is er niet aan de oorspronkelijke voorwaarden voldaan om het tijdpad voor de inwerkingtreding van het stelsel werkelijk rendement per 1 januari 2025 te halen.

Hoewel er wordt gekeken naar de mogelijkheden om de IV-capaciteit te vergroten, is gegeven de huidige arbeidsmarkt en de specifieke expertise die nodig is, het opschalen van de capaciteit zeer beperkt mogelijk. Omdat het aanbod slechts beperkt vergroot kan worden, moet er kritisch gekeken worden naar de onderdelen van het IV-portfolio aan de vraagkant en de prioritering.

We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om vraag en aanbod beter op elkaar aan te laten sluiten. Daarbij kan gedacht worden aan onderzoeken of het mogelijk is om de implementatie van excessief lenen anders vorm te geven, waarbij de voor- en nadelen in kaart worden gebracht. Over de diverse mogelijkheden wordt u in een nota (ruim) voorafgaand aan de plenaire behandeling van het wetsvoorstel over excessief lenen en de technische briefing op 21 juni geïnformeerd

→ belagzijk

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESPREKING EN INFORMATIE

Aan
de minister van Financiën
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directoraat-Generaal
Belastingdienst
SG-cluster

Persoonsgegevens

nota

Vervolg impact Kerstarrest box 3 op IV-portfolio

Datum
6 juli 2022

Notanummer
2022-0000175172

Bijlagen
1. Geplande werkzaamheden
Vernieuwing Processen

Aanleiding

In de nota van 2 juni jl. bent u (Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) geïnformeerd over de impact van het Kerstarrest box 3 op het IV-portfolio en de uitdagingen die door de stapeling aan maatregelen zijn ontstaan. In verband met de besprekingen richting augustusbesluitvorming wordt u (allen) met deze nota nader geïnformeerd over de werkzaamheden, de eerste inschattingen van de impact op verschillende trajecten, en de dilemma's en mogelijke mitigerende maatregelen. U wordt geïnformeerd dat er keuzes gemaakt zullen moeten worden in de prioritering en dat dit hoogstwaarschijnlijk gevolgen zal hebben voor geplande implementatietrajecten.

Deze nota is gebaseerd op de op dit moment beschikbare informatie. Het portfolio is continu in herijking, waarbij de vraag wordt aangepast op het beschikbare aanbod. U ontvangt tegelijk met deze nota nog nadere context en huidige stand van zaken van het IV-portfolio van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane. Daarnaast wordt dit beeld op specifieke onderwerpen, zoals box 3, de komende periode aangescherpt. De keuzes over de prioritering van deze werkzaamheden binnen het portfolio worden na afronding van de wettekst voor het stelsel werkelijk rendement (gepland in oktober) aan u voorgelegd.

Bespreekpunten

- Graag bespreken wij met u (staatssecretarissen) de werkzaamheden als gevolg van het arrest box 3 en de gevolgen voor de prioritering van de verschillende onderdelen van het IV-portfolio IH, Interactie en Gegevens. Deze gevolgen zijn van belang voor de gesprekken richting augustusbesluitvorming, en o.a. het wetsvoorstel excessief lenen en het AOV ZZP.
- Door de samenloop van de herstelwerkzaamheden en de ingeplande trajecten is er niet of zeer beperkt ruimte om bij augustusbesluitvorming aanvullende trajecten in de keten Inkomensheffing (IH) en Gegevens bij augustusbesluitvorming (bijvoorbeeld mogelijk aanvullend herstel voor niet-bezwaarmakers en wensen vanuit het IBO Vermogensongelijkheid) in te passen zonder dat dit tot vertraging van trajecten zal leiden. U wordt geadviseerd hier rekening mee te houden in de besprekingen richting augustusbesluitvorming.

portefeuille
BD
Mie
andae
nota
uitkomst
TDD.

Of samen of ieder voor het deel van mijn portefeuille?

10.07.22
Korte tenu-
mijn ee
bespreking,
dare weel
nog.
Hull.

- Graag informeren wij u, voor zover in deze fase mogelijk, welke maatregelen worden getroffen om het aanbod zo veel mogelijk te vergroten, en waar de vraag waar mogelijk te verkleinen is. Graag bespreken we met u de voor- en nadelen van mogelijke mitigerende maatregelen.
- Het huidige beeld wordt de komende periode aangescherpt en ambtelijk besproken. De keuzes over de prioritering van deze werkzaamheden binnen het portfolio worden na afronding van de wettekst voor het stelsel werkelijk rendement (gepland in oktober) aan u voorgelegd, op basis van de op dat moment beschikbare informatie en vooruitlopend op de definitieve uitvoeringstoets. Besluitvorming zal plaatsvinden via de overkoepelende Driehoek op basis van het afwegingskader uit de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda.
- Met de planningsbrief van 24 juni jl. zoals toegezegd aan het Kamerlid Romke de Jong is de Kamer geïnformeerd over de stapeling van werkzaamheden. U wordt geadviseerd om bij besluitvorming over de prioritering de Kamer nader te informeren, ook naar aanleiding van vragen gesteld door het Kamerlid Maatoug tijdens het Commissiedebat van 29 juni jl.

Kern

- Het Kerstarrest van de Hoge Raad leidt tot extra werkzaamheden in het IV-portfolio van de ketens IH, Interactie en Gegevens. Deze worden zo goed mogelijk ingepast in het IV-portfolio. Deze impact komt bovenop een vol IV-portfolio voor deze ketens. Bij de uitwerking van de werkzaamheden kunnen er verdringingseffecten optreden op prioritaire dossiers bij Belastingen en Toeslagen. Op het moment dat knelpunten zich voordoen in prioritaire dossiers wordt dit via nota aan u voorgelegd.
- In de huidige planning wordt prioriteit gegeven aan de herstelwerkzaamheden voor box 3 (herstel oude jaren (2017 tot en met 2020), lopende en komend jaar (2021 en 2022) en spoed/overbruggingswetgeving), en de belangrijke modernisering van het IH-systeem (uitfasering van programmeertaal Cool:Gen). Voor de beperkte overige capaciteit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden over welke andere werkzaamheden hiernaast nog uitgevoerd kunnen worden.
- U wordt met deze nota alvast geïnformeerd over welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om vraag en aanbod in het IV-portfolio beter op elkaar aan te laten sluiten.
- Het IV aanbod kan op termijn beperkt opgeschaald worden (maximaal met 3000 IV-dagen op jaarbasis) gezien de huidige krapte in de arbeidsmarkt, de benodigde expertise en de beheersbaarheid en absorptievermogen van de organisatie. Hier wordt maximaal op ingezet.
- De IV vraag kan met mitigerende maatregelen verkleind worden (zie Toelichting).
- Ondanks de mitigerende maatregelen zal er een prioritering moeten worden aangegeven in het IV-portfolio. Afhankelijk van de prioritering zullen bepaalde werkzaamheden getemporeerd of uitgesteld moeten worden. Dit kan, afhankelijk van de prioritering die wordt gekozen, gevolgen hebben voor verschillende wetstrajecten, zoals het stelsel

al
 see de
 graag
 de signaal
 geeft,
 if ---!

werkelijk rendement box 3, het wetsvoorstel excessief lenen, AOV ZZZ, de dekkingsmaatregelen box 3 uit de voorjaarsnota, en de geplande maatregelen om de dienstverlening aan de burger te verbeteren.

- Deze samenloop beperkt waarschijnlijk de mogelijkheden om aanvullende maatregelen te treffen in de augustusbesluitvorming, zoals bijvoorbeeld structuurwijzigingen om de koopkracht te verbeteren.
- U (staatssecretarissen) ontvangt tegelijk met deze nota een andere nota met nadere context over het totale IV-portfolio van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen.

Gevolgen voor planning stelsel werkelijk rendement

- Als gevolg van de prioritering van het arrest box 3 heeft de technische modernisering van het aangiftebelastingensysteem (migratie Cool:Gen) vertraging opgelopen. Medewerkers zijn namelijk de afgelopen periode ingezet op het herstel en overbruggingswetgeving box 3 en worden de komende periode nog deels ingezet op herstel in plaats van de migratie Cool:Gen. Kijkend naar de inzet op herstel box 3 kan een vertraging van de modernisering oplopen tot circa één jaar. Nu medewerkers deels weer beschikbaar komen vanuit herstel box 3, wordt deze modernisering met voorrang doorgezet, aangezien deze randvoorwaardelijk is voor het kunnen doorvoeren van nieuwe wetgeving, zoals box 3 werkelijk rendement.
- Als gevolg van de herstelwerkzaamheden loopt het wetgevingstraject voor het stelsel werkelijk rendement momenteel 3 maanden uit. Dit heeft tot gevolg dat er later gestart kan worden met de implementatie dan aangegeven in de oorspronkelijke planning zoals gevalideerd door CapGemini. Er is opdracht gegeven aan CapGemini om het rapport uit november 2021 te herijken met het oog op de gevolgen van het Kerstarrest, zodat in de zomer al een geactualiseerde review van de planning voor het stelsel werkelijk rendement kan worden afgegeven. Gepland is dat de concept-wetgeving voor het stelsel o.b.v. werkelijk rendement in Q3 gereed is. Naar verwachting kan in oktober een betere inschatting gegeven worden van de benodigde IV-capaciteit voor het stelsel werkelijk rendement. Definitieve uitspraken over haalbaarheid kunnen pas worden gedaan na het afronden van de uitvoeringstoets.

Toelichting

Oorspronkelijke planning

De originele planning voorafgaand aan het Kerstarrest van de Hoge Raad was het wetsvoorstel excessief lenen per 1 januari 2023 in te voeren en het stelsel box 3 werkelijk rendement in werking te laten treden per 1 januari 2025 en de Cool:Gen omgeving ultimo 2026 uit te faseren. Voorafgaand aan het Kerstarrest van de Hoge Raad is in de door Capgemini gevalideerde planning aangegeven dat het voorstel Box 3 werkelijk rendement inpasbaar en uitvoerbaar is per 1 januari 2025 mits:

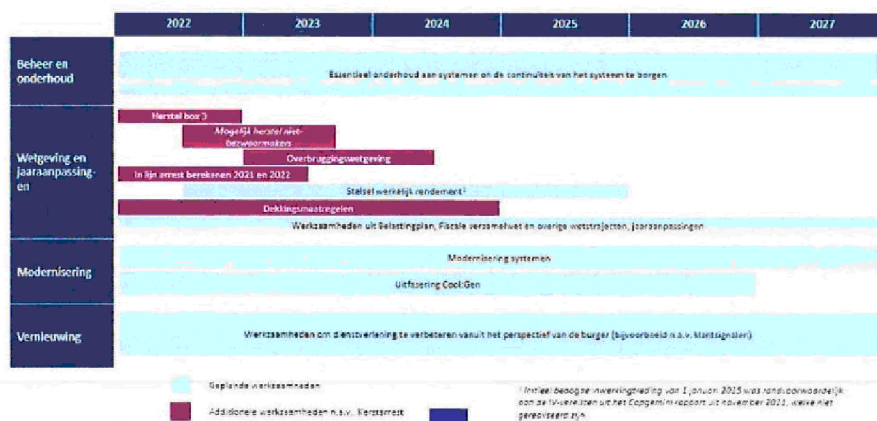
1. Uitsfaseren Cool:Gen in een vergevorderd stadium is;
2. Concept-wetteksten volgens planning (Q2 2022) gereed zijn;
3. Geen aanvullende (beleids)initiatieven in deze kabinetsperiode.

De huidige stand is als volgt:

- Ad 1) Medewerkers zijn ingezet op het herstel van box 3, waardoor de uitfasering van Cool:Gen vertraging heeft opgelopen en nog steeds verder oploopt. De aanpak en planning voor de migratie Cool:Gen zal worden herijkt om de opgelopen vertraging zoveel mogelijk in te halen. Dit kan alleen onder voorwaarde dat er geen aanvullende IV-inspanningen gevraagd worden en dat het aanbod meerjarig wordt opgeschaald. In de planning wordt daarom nog steeds uitfasering ultimo 2026 aangegeven.
- Ad 2) De concept-wetteksten zijn nog niet gereed. Wetgeving verhoogt de capaciteit om de concept-wetteksten in het derde kwartaal gereed te hebben en het wetgevingstijdpad uit de contourennota te halen.
- Ad 3) Het Kerstarrest van de Hoge Raad en de daaruit volgende werkzaamheden (hersteloperatie, overbruggingswetgeving, en dekkingsmaatregelen) hebben een grote aanvullende impact op het IV-portfolio IH.

Daarom is het tijdpad in het geding om de inwerkingtreding van het stelsel werkelijk rendement per 1 januari 2025 te halen. In onderstaande tabel staan de aanvullende werkzaamheden voor box 3 in paars aangegeven, waarmee met een globale inschatting van de werkzaamheden de impact op het portfolio zichtbaar wordt.

Tabel 1. Werkzaamheden i.v.m. Kerstarrest

Impact op IV-portfolio IH

Het IV-portfolio IH bestaat uit de volgende onderdelen en ingeplande capaciteit per onderdeel (globaal overzicht):

Categorie	Toelichting	Beschikbare IV-capaciteit 2022 (in dagen)	Beschikbare IV-capaciteit 2023 (in dagen)
Beheer en onderhoud	essentieel onderhoud aan de systemen om de continuïteit van het systeem te borgen	8550	8150
Jaaraanpassingen	zoals aanpassing van tarieven, heffingskortingen e.d. die bijv. nodig zijn voor het voorbereiden van de aangiftecampagne	6000	6000
Wetgeving	zoals het Belastingplan en aanhangige maatregelen	2350	2350
Modernisering IV	zoals het noodzakelijke uitfaseren van Cool:Gen(zie toelichting hieronder);	7600	8800
Vernieuwing processen	met name maatregelen om de dienstverlening te verbeteren(zie bijlage 1).	800	2700
Totaal		25300	28000

De aanvullende werkzaamheden voor het herstel box 3 hebben tot 23 juni 2022 geleid tot de inzet van 1995 IV-dagen. Dit wordt opgevangen binnen de totale beschikbare capaciteit van 25300 IV-dagen voor de keten IH. De inzet van deze dagen gaat ten koste van de beschikbare capaciteit voor Wetgeving en Modernisering IV en heeft daarmee gevolgen voor de geplande wetstrajecten en de uitfasering van Cool:Gen.

18%

Impact op Gegevens en Interactie

De werkzaamheden door het Kerstarrest hebben ook gevolgen voor het IV-portfolio van de ketens Interactie en Gegevens. Deze ketens zijn essentieel voor de implementatie van het stelsel werkelijk rendement. De portfolio's van deze ketens zitten vol met prioritaire dossiers, waaronder opdrachten vanuit Toeslagen, en Europese wetgeving (DAC's en CESOP). De impact op deze ketens wordt nader in kaart gebracht. U wordt hierover in een aanvullende nota geïnformeerd. Als hier keuzes in moeten worden gemaakt worden deze ook aan u voorgelegd.

Mogelijke maatregelen per portfolio-onderdeel

Er wordt momenteel gewerkt aan een meerjarenportfolio om het totaaloverzicht voor het gehele IV-portfolio in beeld te brengen en keuzes voor te leggen. De druk op het IV-portfolio kan op de korte termijn beperkt verminderd worden door het aanbod te vergroten of de vraag te verkleinen.

Vergroten aanbod IV-capaciteit

Er lopen bij de Belastingdienst verschillende meerjarige verbeterprogramma's met als doel het meer inzicht geven en vergroten van de voorspelbaarheid van de IV-organisatie, en het verhogen van de productiviteit. Daarmee is het kader de afgelopen jaren gegroeid naar 600.000 beschikbare IV-dagen op jaarbasis voor de gehele Belastingdienst.

Er is geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn om de interne IV-capaciteit van de keten IH te vergroten. De keten IH treft voorbereidingen voor de geplande opschaling. In de tweede helft van 2021 is de capaciteit met twee teams met elk 10 fte uitgebreid die nu zijn geïntegreerd en geabsorbeerd. Daarnaast is de planning dat in 2022 nog een team van 15 fte wordt geworven.

Op basis van het meerjarig portfolio IH is bekeken wat er gewenst is, welke kennis nodig is en wat in welke volgorde zou kunnen worden uitgebreid met een realistisch absorptievermogen in gedachten. Dat komt neer op een extra capaciteit van ca. 3.000 dagen op jaarbasis in de periode 2023-2026. Er worden voorbereidingen getroffen om deze opschaling te bewerkstelligen. Personeel in deze mate opschalen kan niet worden gegarandeerd. Gegeven de huidige arbeidsmarkt en de specifieke expertise die nodig is, is het opschalen van de capaciteit op de kortere termijn beperkt mogelijk. Dit betekent dat de ambitie om achterstanden in te halen op een later moment moet worden bijgesteld.

*graag
vaste
uitwerking
& respel*

De wetgevende dossiers en werkpakketten voor procesvernieuwing, beheer en onderhoud, en modernisering betreffen complexe onderwerpen waarvoor specialistische kennis nodig is op het gebied van fiscaliteit in relatie tot de IH-processen waar een beperkte groep medewerkers op kan worden ingezet. Deze kennis is moeilijk op de markt te werven, en het kost veel tijd om deze medewerkers in te werken en volledig productief te krijgen.

Verkleinen vraag naar IV-capaciteit

Aangezien de mogelijkheden om het aanbod in het IV-portfolio IH te vergroten beperkt zijn, dient er ook gekeken te worden naar de mogelijkheden om de vraag te verkleinen. Er zijn verschillende mogelijkheden, waar echter voor- en nadelen aan verbonden zijn die nog nader onderzocht worden. Daarnaast moet onderzocht worden in hoeverre deze maatregelen de vraag daadwerkelijk verkleinen. Hieronder worden de verschillende elementen die capaciteit vragen van het IV-portfolio IH beschreven, met daarbij een eerste inschatting van mogelijke mitigerende maatregelen.

Deze mitigerende maatregelen betekenen echter niet dat alle gewenste trajecten ingepast kunnen worden. Het blijft namelijk onzeker wat de opbrengst zal zijn van deze mitigerende maatregelen. Dit betekent dat er afgewogen dient te worden

hoe de vraag aan wetgeving gespreid kan worden door wetgeving later in te voeren of werkzaamheden uit te stellen.

1. Beheer en onderhoud

Geen mitigerende maatregelen mogelijk. Aan essentieel onderhoud aan de systemen om de continuïteit van het systeem te borgen kan niet worden getornd.

2. Jaaraanpassingen

Geen mitigerende maatregelen mogelijk. Dit gaat bijvoorbeeld om het aanpassen van parameters en jaartallen, waar niet aan getornd kan worden omdat deze al vastliggen in de wetgeving.

3. Wetgeving

A. Stelsel werkelijk rendement

Een vraagverminderende maatregel voor box 3 werkelijk rendement is het nieuwe stelsel minder IV-intensief te maken. Concreet betekent dit minder complexe wetgeving en/of minder uitzonderingen in de wetgeving. Een mogelijke optie en voorbeeld is om gefaseerd over te stappen op het stelsel van werkelijk rendement. Met andere woorden door, net als bij de vermogenscategorie onroefend goed, voornamelijk aan te sluiten bij een forfaitaire belasting voor bepaalde vermogenscategorieën. Dit betekent echter dat het stelsel minder goed aansluit bij het daadwerkelijk genoten rendement. Er moet nader worden uitgewerkt welke IV-besparing dit meebrengt. Ook de wenselijkheid, uitlegbaarheid, budgettaire gevolgen en juridische houdbaarheid zal in de uitwerking worden betrokken.

graag uitwerken

In het nieuwe stelsel hebben de ketenpartners en de Belastingdienst slechts twee maanden in plaats van de huidige 14 maanden de tijd om gegevens te leveren en te controleren en valideren. Omdat het werkelijk rendement moet worden bepaald, gaan bovendien aanmerkelijk meer gegevens worden uitgevraagd. Het is dan ook essentieel dat het uitwisselingsproces van deze gegevens tijdens de implementatie grondig en uitgebreid wordt getest om het risico te mitigeren dat het nieuwe stelsel in productie gaat met een onjuiste en/of onvolledige VIA. Door de hoeveelheid werkzaamheden ontstaat er een grotere tijdsdruk, en daarmee wordt dit risico ook steeds groter. U wordt in de zomer geïnformeerd over de mogelijke inwerkingtredingsdatum voor het stelsel werkelijk rendement ook besproken zal worden op basis van de herijkte review van CapGemini.

Wanneer?

B. Excessief lenen

Het wetsvoorstel excessief lenen is nog niet door het parlement aangenomen. De behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is nog niet ingepland. Omdat het voorstel nog niet is aangenomen door het parlement, is het voorstel nog niet definitief ingepland in het IV-portfolio. Ook zal het wetsvoorstel op onderdelen nader worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Daaraan is een additionele IV-impact op de reeds aangegeven impact in de uitvoeringstoets verbonden.

Een eventuele mitigerende maatregel is het minder IV-intensief implementeren van het wetsvoorstel. Dit heeft gevolgen voor de informatiepositie van de Belastingdienst en daarmee de handhaafbaarheid (toezicht). Er zijn verschillende

opties om deze mitigerende maatregel vorm te geven. Deze opties dienen nader onderzocht te worden om ook de specifieke IV-besparing per optie in beeld te brengen. Indien hiervoor gekozen wordt, moet de uitvoeringstoets worden herijkt. Met deze herijking kunnen de gevolgen voor de uitvoering en handhaving in kaart worden gebracht. De mogelijke opties voor een minder IV-intensieve implementatie zijn als volgt:

Optie 1

Een optie is om aangiftebiljet aan te passen zodat belastingplichtigen daarin kunnen aangeven hoeveel schulden zij hebben op 31 december, wat hun (negatief) fictief regulier voordeel ((N)FRV) is en een rubriek voor verbonden personen, maar dat vervolgens het verhoogde maximumbedrag niet door de Belastingdienst wordt bijgehouden in een staffel. Met toelichtingen en helpteksten worden belastingplichtigen geïnformeerd hoe ze juist en volledig aangifte kunnen doen. Bij deze optie wordt de belastingplichtige wel ondersteund door toelichtingen, helpteksten, vragen en invulvelden, maar het verhoogde maximumbedrag wordt niet in de VIA van de daaropvolgende jaren opgenomen. Deze optie heeft ook nadelen:

- Indien het maximumbedrag niet op een juiste wijze wordt bijgehouden kan dubbele heffing ontstaan en/of wordt een te laag bedrag in de heffing betrokken.
- Zonder het bijhouden van het maximumbedrag in een staffel kan de Belastingdienst praktisch gezien geen toezicht houden, daarmee de wet niet handhaven,
- En kan het voor belastingplichtigen ook onduidelijk hoe ze juist en volledig aangifte moeten doen.

Optie 2

Een verdergaande optie is dat belastingplichtigen in het aangiftebiljet slechts gevraagd wordt of op 31 december sprake is van bovenmatige schulden. Bij een positieve beantwoording wordt de belastingplichtige gevraagd om door middel van een (online)-formulier de benodigde informatie aan de Belastingdienst te verstrekken. Dit vraagt meer van het doenvermogen van de burger. Daarnaast heeft de Belastingdienst geen contra-informatie om dit te controleren.

Optie 3

Een alternatieve mogelijke mitigerende maatregel is de IV-oplossing voor excessief lenen pas in te bouwen als Cool:Gen uitgefaseerd is. Tot die tijd kan met een nieuwe selectieregel het toezicht vormgegeven worden. Het nadeel hiervan is dat dit betekent dat het wetsvoorstel zoals dit nu voorligt in de Kamer uitgesteld moet worden, wat politieke gevoelig kan zijn. Hierover zou de Kamer geïnformeerd moeten worden.

C. Overige wetgeving

Dekkingsmaatregelen

Het Kerstarrest heeft geleid tot dekkingsmaatregelen met voor de IV grote structuurwijzigingen: tweeschijvenstelsel box 2, en box 2 en 3 afbouw algemene heffingskorting met verzamelinkomen (uit voorjaarsnota). Ook deze structuurwijzigingen zijn nog niet ingepast in het IV-portfolio en doen een beroep op de beschikbare IV-capaciteit. De impact van deze maatregelen op het IV-

*graag
beperken.*

portfolio kan definitief worden vastgesteld met de uitvoeringstoets, waarna er gekeken dient te worden naar inpassing in het IV-portfolio en mogelijke verdringingseffecten.

Belastingplan en fiscale verzamelwet

In het Belastingplan 2023 en 2024, de Fiscale Verzamelwet 2023 en 2024, en de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda zijn c.q. worden voorstellen voor de IH opgenomen. Deze voorstellen moeten worden bekeken op IV-impact en zo nodig in omvang worden teruggebracht als er verwacht wordt dat het effect heeft op huidige dossiers. Wijziging van parameters (jaaraanpassingen) is wel mogelijk, maar indien meer gevraagd wordt, moeten er herijkingen worden gedaan in de planning, en is het onzeker of eerdergenoemde inwerkingtreddingsdata kunnen worden behaald. Een mitigerende maatregel is dus het beperken van wetswijzigingen tot parameters.

AOV ZZP

In het Coalitieakkoord is afgesproken om tot een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen (hierna: AOV) te komen. SZW heeft (grote) stappen gezet bij de uitwerking van de verplichte verzekering, maar er is op belangrijke onderdelen nog nader denkwerk noodzakelijk. SZW verwacht aan het slot van dit kalenderjaar de uitwerking te hebben afgerond. Op dat moment kan de vormgeving van de verplichte verzekering worden gewogen. SZW verwacht daarna de uitwerking in een wetsvoorstel voortvarend op te kunnen nemen.

De Belastingdienst heeft eerder aangegeven dat een inwerkingtredingdatum per 1 januari 2027 haalbaar is als wetgeving uiterlijk 31 december 2023 is aangenomen door de Kamers en gekozen wordt voor een 'eenvoudige' variant. Op basis van eerste inzicht (in de benodigde processen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de AOV) bedraagt de implementatietijd van de AOV circa drie tot vijf jaar. Het aantal benodigde IV-dagen kan nog niet worden ingeschat. Dit is afhankelijk van het aantal onderdelen dat afbreuk doet aan het generieke karakter van de AOV (uitzonderingen, die niet ondubbelzinnig kunnen worden vastgesteld). Deze onderdelen vergroten de complexiteit in hoge mate en daarmee ook de implementatietijd. Als de wetgeving klaar is, kan een uitvoeringstoets worden gedaan en kan de benodigde IV inspanning worden bepaald.

Het beroep op het IV-portfolio IH kan worden beperkt door (1) de regeling zo generiek mogelijk vorm te geven en (2) geen opt-out op te nemen. Deze opties zorgen echter niet voor een versnelling van het traject, maar maken de haalbaarheid van 1 januari 2027 meer realistisch.

Een andere oplossing is het beperken van de uitvoering door de Belastingdienst tot gegevenslevering, en de premie-inning en -heffing bij een andere uitvoeringsorganisatie onder te brengen. Het is nog niet bepaald dat de Belastingdienst de uitvoerder wordt. Voor dit vraagstuk dient politieke besluitvorming plaats te vinden in overleg met SZW.

D. Additionele herstelacties

De totale impact van de herstelwerkzaamheden door het Kerstarrest box 3 op het IV-portfolio IH is nog niet te geven. Een extra onzekerheid is of er aanvullende

graag
→ weten!

|| wat is
uitvoers-
techniek

legenheden,
wat

markt
2
Wat niet?

Z.S.M.
in fase !!

graag
beide
→ opties
weg.
wel BO of
niet

herstelacties box 3 van grote omvang gaan komen. Bijvoorbeeld uitbreiding van de groep die rechtsherstel box 3 krijgen met de niet-bezwaarmakers.

Daarnaast speelt een mogelijke herstelactie voor het dossier multiplier in de giftenaftrek voor culturele giften. Hierover wordt u na het zomerreces geïnformeerd.

Ten slotte is op dit moment onduidelijk of het geboden herstel voor box 3 ook juridisch standhoudt. Dit kan aanvullende herstelacties gaan betekenen (met zowel impact op IV als op het uit te oefenen toezicht/ procedures). Na besluitvorming over niet-bezwaarmakers dient bekeken te worden welke aanvullende impact dit zal hebben op het IV-portfolio.

4. Modernisering IV

De uitfasering van het systeem waarmee de aanslagen inkomstenbelasting worden verwerkt en opgelegd is van essentieel belang. Dit systeem is deels gebouwd in de programmeertaal Cool:Gen. Dit is een verouderde ontwikkeltaal die uitgefaseerd dient te worden. Ultimo 2026 vervalt de licentie en daarmee de externe ondersteuning van de leverancier. Ook is er het probleem dat steeds minder Belastingdienstmedewerkers kunnen programmeren in Cool:Gen, vanwege de huidige en voorziene uitstroom van ervaren medewerkers.

Kort gezegd betekent dit dat naarmate de tijd verstrijkt er steeds minder aanpassingen mogelijk zijn in Cool:Gen. Het gevolg hiervan is dat er op termijn na 2026 - zonder rationalisatie Cool:Gen - geen aanpassingen meer mogelijk zijn in de IH-systemen. Dit betekent dat nieuwe wetswijzingen op de inkomensheffing niet meer mogelijk zijn zolang de IH-systemen nog op Cool:Gen draaien. Daarnaast zijn er risico's als er bijvoorbeeld product damages of storingen ontstaan in deze systemen die niet meer opgelost kunnen worden. Dan heeft dit tot gevolg dat de Belastingdienst geen belastingaanslagen bij de belastingplichtige meer kan opleggen en dat niet geïnd kan worden. Dan heeft dit gevolgen voor de belastingontvangsten voor bijvoorbeeld IH. Een uitloop na 2026 levert daardoor risico's voor de inkomstenbelasting en de bijbehorende aangiftecampagne op.

Het uitstel van de Cool:Gen-rationalisatie heeft gevolgen voor de geautomatiseerde weging van de aangifte in de fase van de (negatieve) voorlopige aanslag. Die geautomatiseerde weging om fouten en vergissingen te voorkomen is op dit moment niet mogelijk maar na de uitfasering wel. Het betekent dat deze geautomatiseerde weging om fouten en vergissingen te voorkomen later gerealiseerd gaat worden.

Het is noodzakelijk dat de systemen die nu op Cool:Gen draaien tijdig vóór 2027 vervangen worden zodat deze risico's gemitigeerd kunnen worden. Vanwege deze risico's is dit dossier als prioritair aangemerkt in het IV-portfolio. Als Cool:Gen wordt uitgefaseerd draagt dit bij aan een moderner IV-landschap, wat de flexibiliteit en wendbaarheid van de systemen ten goede komt.

5. Vernieuwing processen

In het huidige IV-portfolio is capaciteit ingepland voor de onderwerpen in portfoliocategorie Vernieuwing processen. Deze onderwerpen zijn vanuit burgerperspectief wenselijk (bijlage 1). De onderwerpen zien met name op maatregelen om de dienstverlening te verbeteren, zoals het digitaliseren van het

F biljet (aangifte in jaar van overlijden), doorontwikkelen van de verkorte aangifte (zodat ook mensen met partners hiervan gebruik kunnen maken), het verbeteren en automatiseren van het ambtshalve proces en het verbeteren van het indienen en wijzigen van het voorlopige aanslagproces. Als de focus wordt gelegd op de wetgevende trajecten, dan moeten deze onderwerpen waarschijnlijk worden uitgesteld. Voor zeer kleine impulsen zal steeds per impuls bekeken worden of er ruimte is.

Aandachtspunten en randvoorwaarden

A. Algemeen

Deze nota is gebaseerd op de op dit moment beschikbare informatie en kan daarom nooit volledig zijn. Het totale pakket is zeer omvangrijk, complex en met diverse onzekere factoren omkleed.

Een betrouwbare planning voor de realisatie van de box 3-trajecten kan pas worden afgegeven als de wetteksten zijn uitgewerkt en uitvoeringstoetsen zijn afgerond. Als de wet is vastgesteld door het parlement, worden werkpakketten definitief ingepland in het IV-portfolio. Daarnaast zijn er nog te veel andere onzekere onderdelen in het IV-portfolio en kampen we op dit moment met een te hoge vraag naar IV-capaciteit. Daarom adviseren wij u periodiek, via de toegezegde halfjaarlijkse voortgangsrapportages de Kamer te informeren over het tijdpad invoering box 3 werkelijk rendement en via de aangekondigde stand van zaken brieven over het IV-portfolio.

Hoe eerder de eisen en wensen ten aanzien van de wetgeving duidelijk zijn en niet meer wijzigen, hoe groter de kans dat de IV-organisatie en de ketenpartners tijdig alle benodigde voorzieningen kunnen realiseren. Het conform planning opleveren van de specificaties is dan ook een belangrijke randvoorwaarde om de implementatie haalbaar te maken voor alle betrokken partijen. Daarom wordt er nu hard gewerkt om de wetgeving gereed te krijgen. Daarnaast zijn medewerkers van wetgeving en uitvoering met elkaar in gesprek om de meer definitieve onderdelen van de wetgeving te bespreken en de impact hiervan te bepalen.

Als prioriteit wordt gegeven aan box 3 of andere grote dossiers zijn werkzaamheden buiten het reguliere portfolio om die grote inspanning vragen zoals audits en/of organisatorische wijzigingen (zoals bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van ICS (AVG/BIO/Archiefwet)), beperkt mogelijk tenzij dit de tijdige implementatie van de genoemde dossiers ondersteunt. Dit raakt aan de Belastingdienstbrede opgave "Basis op Orde" uit de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda.

B. Vernieuwing gegevens

Binnen de Belastingdienst wordt de 'Referentie Architectuur Gegevenshuishouding' in de volle breedte geïmplementeerd. Dit betekent dat het inwinnen en beschikbaar stellen van gegevens en alle bronadministraties van de belastingmiddelen volgens een daarvoor ontwikkelde (werk)wijze van modelleren en procesinrichting moet worden uitgevoerd. De implementatie van deze Referentie Architectuur is ingezet om organisatie breed 'in control' te zijn op het hebben en het gebruik van gegevens: 'wie heeft, wanneer, voor welke doeleinden, over welke gegevens beschikking'. Dit betekent onder meer dat de